

Su'esu'e o Fa'aseā: o ai matou

O Su'esu'e o Fa'aseā e va'aia tagata lautele a o feagai ma sui ofisa a le Malo o Niu Sila.

Matou te fa'amalosia fo'i le faiga lelei o galuega fa'aofisa e ala lea i le tu'uina atu o ni manatu fa'aalia i sui ofisa, ma amatalia a matou lava galuega su'esu'e pe a matou iloa e mana'omia.

O le Su'esu'e o Fa'aseā o se tagata 'Ofisa a le Palemene', o lona uiga o matou e tofia e le Palemene ma tuto'atasi o le malo o le aso.

E mafai ona i ai ni Su'esu'e e sili atu ma le tasi i se taimi.

O Su'esu'e o Fa'aseā e tutusa uma malosi'aga o lo'o i ai atoa ai ma galuega fai.

O a matou galuega – tiute tau'ave a le Su'esu'e o Fa'aseā

Su'esu'eina o vaega fa'aofisa tu ma'ati a le malo

O le Su'esu'e o Fa'aseā latou te iloiloina fa'aseā mai tagata e lagona e lē i lelei ma fetaui le faiga o latou e se sui ofisa a le mālō. O le Su'esu'e o Fa'aseā mafai ona latou su'esu'eina le faiga o galuega a le vaega o sui ofisa o le malo e aunoa ma se fa'aseā na maua.

Su'esu'eina ma le iloiloina o fa'ai'uga na talosagaina mo ni fa'amatalaga aloā'ia

O le Su'esu'e o Fa'aseā e su'esu'e fa'aseā mai tagata e lē o fiafia i le fa'atinoina e le Minisitā o le Malo po'o se sui ofisa fo'i a le malo ona fa'atinoina se talosaga faia mo ni fa'amatalaga aloā'ia.

Fautuaga ma ta'ita'iga mo 'faiga sesē matuiā'

O le Su'esu'e o Fa'aseā latou te tu'uina mai ni fautuaga ma ni ta'ita'iga i tagata faigaluega e mana' o e faia se puipuiga mo ni fa'amatalaga fa'ailoa atu i tagata ('ili le fa'illi – pe ta'u fo'i ni faiga lē lelei) e uiga i ni faiga leaga matuiā i totonu po'o le latou fa'alapotopotoga.

Va'aia o nofoaga o fa'asalaga

O le Su'esu'e o Fa'aseā e asiā atu i nofoaga o fa'asalaga e aofia ai falepuipui ma sela o fale fa'amāsino, nofoaga o fa'asala o femalagaā'iga, nofoaga o fa'asalaga o vaega o le soifua malōlōina ma i latou e mama'i tino ma mafaufau, va'aiga o fanau iti ma le puipua o tupulaga talavou. O le Su'esu'e o Fa'aseā e faia ni manatu fa'aali po'o ni fautuaga ina ia fa'aleleia atili ai tulaga o fa'asalaga ma le faiga o i latou o lo'o lokaina.

Feagaiga a i latou e lē ato'atoa le malosi o le tino ma le mafaufau

O le Su'esu'e o Fa'aseā o se tasi lea o vaega tuto'atasi e tolu o ala o le va'aia ma le fa'aaogaina o le Feagaiga a Malo Tu'ufa'atasi mo i latou e lē ato'atoa le malosi o le tino ma le mafaufau.

Isi galuega tau'ave

O Su'esu'e o Fa'aseā latou te tu'uina mai ni fautuaga i tulafono, aiāiga ma ala o galuega, ma ni a'oa'oga i vaega lautele o sui ofisa o le malo.

Matou te faia fo'i ni galuega e galulue fa'atasi ai ma tagata ta'ito'atasi ma nofoaga lautele e fa'avae le iloa o Su'esu'e o Fa'aseā ma a matou galueg e fai.

O le a le vaega lautele tu ma'oti a le mālō?

O le vaega lautele tu ma'oti a le malo e i ai ni vaega e tusa ma le 4000 e aofia ai nisi o ofisa a le malo ma matāgaluega, pulega fa'apitonu'u, vaega tuma'oti, pisinisi tu ma'oti a le malo, fa'auluuluga o vaega o le Soifua Malōlōina, aoga maualuluga, kulupu fa'auluulu o aoga, ma Minisitā o le Malo (i le tulaga lea i a latou fa'ai'uga fai i talosaga mo ni fa'amatalaga aloā'ia).

Talanoa mai ia matou

Afai e te fia talanoa i se tasi o le matou aufaigaluega e fia iloa atili ai ni fa'amatalaga e uiga i Su'esu'e o Fa'aseā ma a latou galuega fai pe ono mafai ona fesoasoani ia te oe, o a matou ala o feso'ota'iga o lo'o i le pito i tua.

Fa'afeso'ota'iga o le Su'esu'e o Fa'aseā

Telefoni fua e leai se totogi: 0800 802 602

www.ombudsman.parliament.nz

I-meli:

info@ombudsman.parliament.nz

Meli:

PO Box 10152, Wellington 6143

Fesimili:

(04) 471 2254

Fesili i le Ofisa:

8:30am to 5:00pm Aso Gafua i le Aso Faraile

Ueligitone

Level 14, 70 The Terrace, Wellington 6143

Aukilani

Level 10, 55-65 Shortland Street, Auckland 1010

Kalaisatete

545 Wairakei Road, Harewood, Christchurch 8053